

Konsument och marknad i Västra Götaland

-Hur möter vi livsmedelsstrategin?

Robin Kalmendal

Livsmedelsstrategin

Övergripande

- Livsmedelsstrategin antogs i juni 2017 och gäller till 2030
- Innehåller en proposition (2016/17:104) och handlingsplan (ny 2019)
- Totalt 484 miljoner kronor, +540 miljoner via Landsbygdsprogrammet
- Fram till idag har 4 åtgärdspaket presenterats:
  - Drygt 290 miljoner kronor (av 484 miljoner) har avsatts, varav Jordbruksverket, Livsmedelsverket och SLU har fått drygt hälften
  - Exempel på satsningar: 4 miljoner kronor till näringslivets egna forsknings- och innovationsplattform Sweden Food Arena och 31 miljoner på exportprogram

Livsmedelsstrategin

Regioner och kommuner

- Alla 21 regioner har, eller tar just nu fram, en regional livsmedelsstrategi
- Medel erbjöds alla regionalt utvecklingsansvariga för genomförandet av den nationella strategin på regional nivå
  - VGR och Länsstyrelsen valde att satsa på stöd till länets kommuner
- Det ligger i VGR, Länsstyrelsen och kommunernas intresse att bidra till strategins mål om ökad tillväxt och sysselsättning i livsmedelssektorn, samtidigt som miljömålen nås

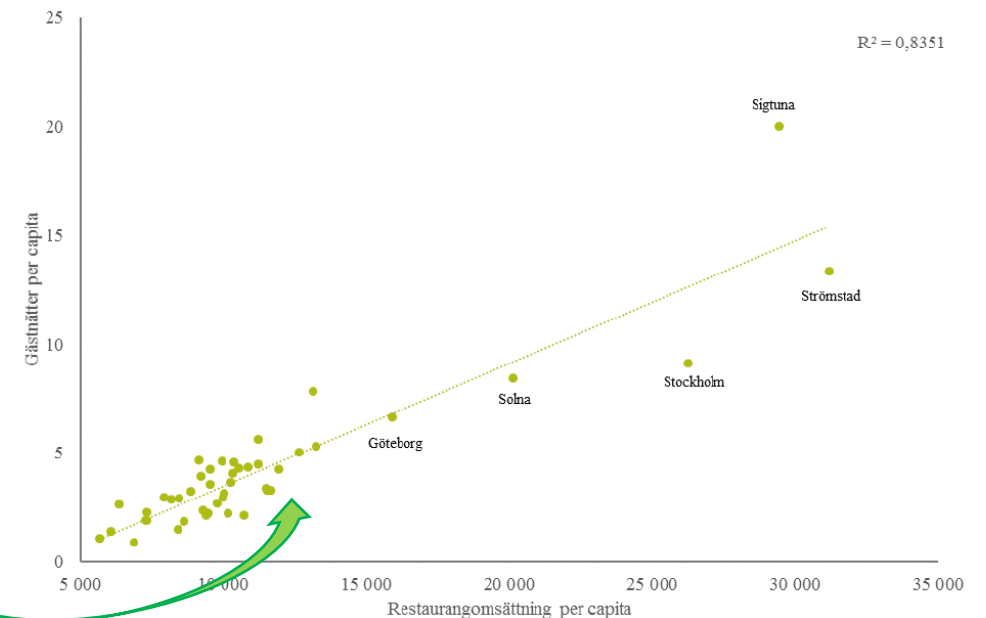
Livsmedelsstrategin

Strategiskt område Konsument och marknad

- Innehåller 7 områden i propositionen (s. 64-74):

- Information, märkning och hälsa
- Offentlig konsumtion
- Konkurrensen i livsmedelskedjan
- Livsmedelsindustrin
- Export
- Besöksnäring och måltidsupplevelser
- Ekologisk produktion och konsumtion

Relationen mellan antal gäsnätter och restaurangomsättning

Källa: Visita (Restaurangåret 2017 – En genomgång av de 50 största restaurangkommunerna)

Livsmedelsstrategin

Offentlig konsumtion

Regeringens bedömning (s. 66):

Den offentliga upphandlingen av livsmedel och måltidstjänster bör användas för att bättre styra mot och motsvara samhällets ambitioner och lagar inom djurskydd och miljö.

- Upphandlande myndigheters och upphandlande enheters kompetens om offentlig upphandling av livsmedel och måltidstjänster bör stärkas.
- Små och medelstora leverantörer bör ges bättre möjligheter att delta som anbudsgivare vid offentlig upphandling av livsmedel och måltidstjänster.
- Målsättningen är att mer ska upphandlas ekologiskt och att miljöanpassad upphandling med ett livscykelkostnadsperspektiv bör öka.
- Offentlig sektor ska verka för att kunskapsnivån, såväl generellt som hos barn och unga, vad gäller livsmedelsproduktion, mat och måltider höjs, gärna i samarbete med lokala livsmedelsaktörer.

Livsmedelsstrategin

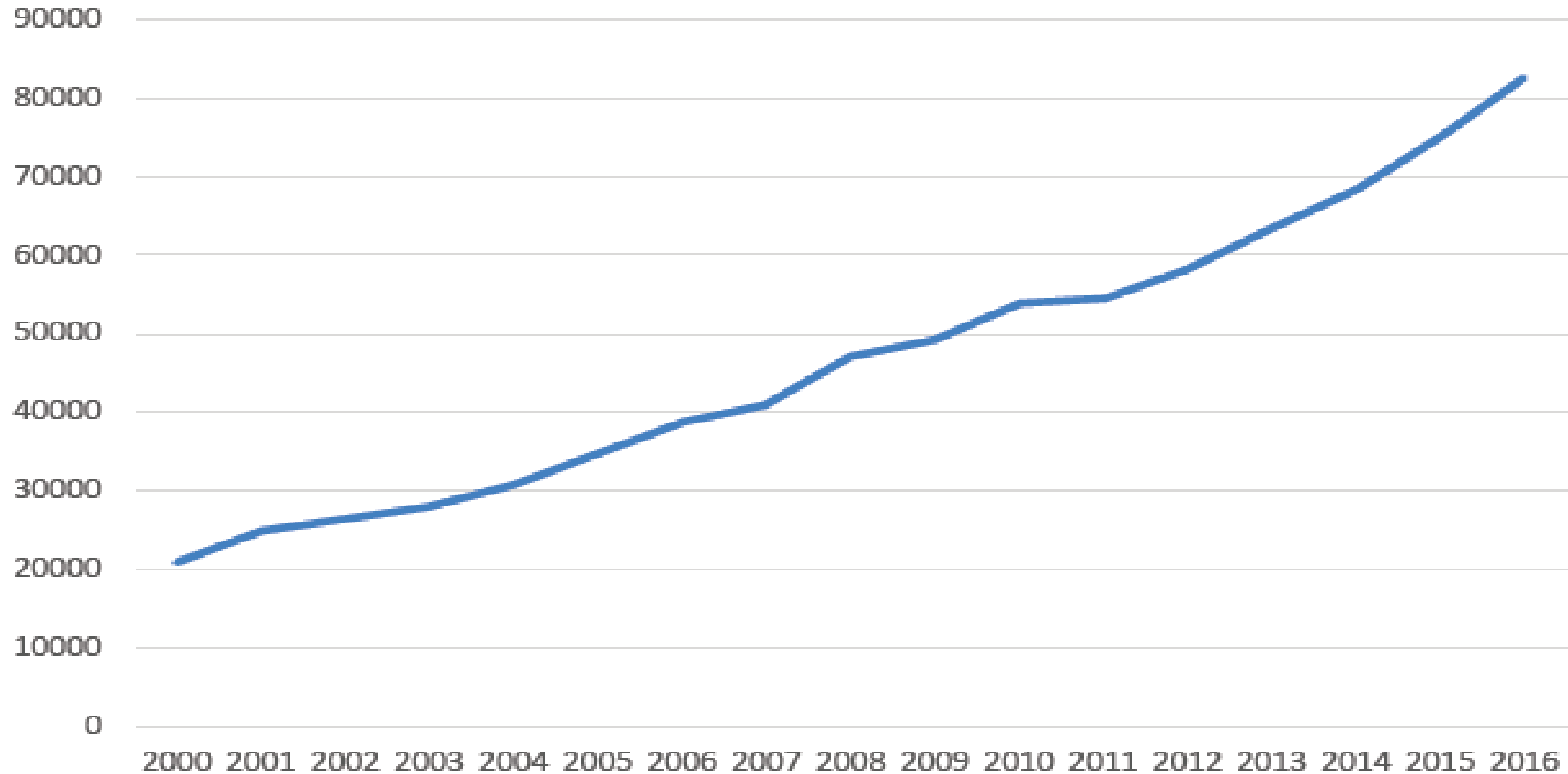
Offentlig konsumtion

Livsmedelsstrategin

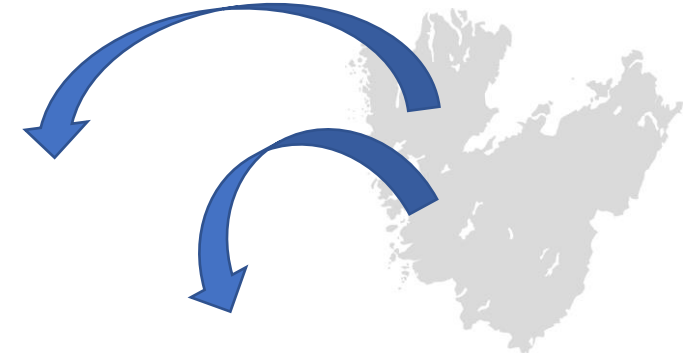
Export

Svensk livsmedelsexport (tkr)

Livsmedelsstrategin

Export

	0-9 anställda	10-49 anställda	50+ anställda	Totalt	Andel Export- företag
Slakt- och charkuteri	390	109	31	530	8 %
Fiskberedning	180	33	8	221	10 %
Frukt-och grönsaksberedning ^a	288	27	15	330	13 %
Mejeri	150	11	10	171	9 %
Kvarnindustri	101	8	10	119	17 %
Bageri	1231	216	22	1469	4 %
Övrig livsmedelsindustri	510	61	31	602	19 %
Fodertillverkning	81	8	2	91	17 %
Dryckestillverkning och tobaksindustri	268	16	15	299	16 %
Totalt	3199	489	144	3832	10 %

Stora företag exporterar i regel oftare än små. Deltagande i export ökar med produktivitet, forskning och utveckling samt internationellt ägande.

Tjänsteleverantör	Andel företag som använt tjänsteleverantören i procent av antal företag som har använt någon form exportservice
Business Sweden	18
Handelskammare	5
Annat bolag i samma koncern	4
Exportkreditnämnden	4
Privata mässbolag	3
Åkerier	3
Jordbruksverket	3
Kunder	1
Tullverket	1
Kommerskollegium	1

Den vanligaste anledningen till att företagen inte använt någon exportrelaterad tjänst är att man inte vet vilka tjänster som finns.

Livsmedelsstrategin

Självförsörjning

OBS! PRELIMINÄRA DATA

- Stora obalanser i regional livsmedelsproduktion och –konsumtion

Överskott

- Spannmålsproduktionen är ca 1,5-4 gånger större än konsumtionen

Underskott

- Animaliekonsumtionen är, undantaget griskött och mjölk, i storleksordningen 2-5 gånger större än produktionen
- Stora delar av grönsaks- och fruktkonsumtionen är i storleksordningen >20 gånger större än produktionen

Konsument och marknad i Västra Götaland

Livsmedelsindustrier och restaurangverksamheter

De 15 största arbetsgivarna (AB) inom livsmedelsindustri

Kommun	Företagsnamn	SNI-kod	Omsättning (tkr)	Antal anställda
Götene	Gunnar Dafgård Aktiebolag	10850	2 303 683	1 012
Göteborg	Swedish Match North Europe AB	12000	3 554 840	374
Mölnadal	Santa Maria AB	10722; 10840	1 626 174	335
Kungälv	Orkla Confectionery & Snacks Sverige AB	10722	816 269	313
Sotenäs	Orkla Foods Sverige AB	10200	1 085 065	311
Skara	HKScan Sweden AB	10130	1 203 062	281
Götene	Arla Foods AB	10511	1 332 535	270
Göteborg	Pågen Aktiebolag	10710	516 257	215
Lidköping	Fazer Bageri AB	10710	269 840	199
Sotenäs	Leröy Smögen Seafood AB	10200	733 111	196
Göteborg	Estrella AB	10310	733 936	177
Kungälv	Swedish Match North Europe AB	12000	1 588 268	167
Skövde	Skövde Slakteri Aktiebolag	10111	1 581 213	152
Vårgårda	Doggy AB	10920	443 373	134
Götene	Semper AB	10860	740 174	132

Länets ca 300 aktiebolag inom livsmedelsindustrin omsatte drygt 30 miljarder kronor och sysselsatte ca 8 600 personer

De 15 största arbetsgivarna (AB) inom restaurangverksamhet

Kommun	Företagsnamn	SNI-kod	Omsättning (tkr)	Antal anställda
Alingsås	ISS Facility Services AB	56293	74 018	111
Härryda	Gate Gourmet Sweden AB	56294	74 119	80
Härryda	Scandinavian Service Partner AB (Landvetter)	56100	121 561	79
Trollhättan	Stockgarden AB (Mc Donalds Överby)	56100	65 758	77
Skara	ANCAPO AB (Mc Donalds)	56100	58 787	77
Göteborg	Auktionsverket restauranger AB	56100	89 730	75
Partille	KSR & LE Restaurang AB (Mc Donald´s)	56100	59 101	74
Göteborg	Koncept Restaurang Aktiebolag	56100	85 521	73
Trollhättan	Max Burgers Aktiebolag	56100	82 926	72
Göteborg	Got Rock AB	56100	66 296	64
Göteborg	Le Pain Francais AB	56100	60 716	63
Göteborg	Chalmers Studentkårs Restaurang Aktiebolag	56100	79 997	55
Kungälv	ALPHEE AB (Mc Donald´s)	56100	44 652	52
Göteborg	Chalmers Studentkårs Restaurang Lindholmen AB	56100	47 383	44
Göteborg	Restaurang Valand AB	56100	57 336	43

Länets ca 2 000 aktiebolag inom restaurangverksamhet omsatte knappt 14 miljarder kronor och sysselsatte ca 14 000 personer (varav ca 10% av Mc Donald´s och Burger King)

Livsmedelsstrategin

Offentlig konsumtion

Regeringens bedömning (s. 66):

Den offentliga upphandlingen av livsmedel och måltidstjänster bör användas för att bättre styra mot och motsvara samhällets ambitioner och lagar inom djurskydd och miljö.

- Upphandlande myndigheters och upphandlande enheters kompetens om offentlig upphandling av livsmedel och måltidstjänster bör stärkas.
- Små och medelstora leverantörer bör ges bättre möjligheter att delta som anbudsgivare vid offentlig upphandling av livsmedel och måltidstjänster.
- Målsättningen är att mer ska upphandlas ekologiskt och att miljöanpassad upphandling med ett livscykelkostnadsperspektiv bör öka.
- Offentlig sektor ska verka för att kunskapsnivån, såväl generellt som hos barn och unga, vad gäller livsmedelsproduktion, mat och måltider höjs, gärna i samarbete med lokala livsmedelsaktörer.

Livsmedelsstrategin Offentlig konsumtion

<https://www.vgregion.se/klimatsmartmat>

START MAT & KLIMAT MAT FÖR ALLA TIPS ARBETSSÄTT ARGUMENT NYCKELINSIKTER

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Välkommen till en webbutbildning om klimatsmart mat

Utbildningen är framtagen av Västra Götalandsregionen och vänder sig till dig som arbetar med offentliga måltider. Maten som serveras på våra restauranger, sjukhus och skolor bidrar till utsläpp av växthusgaser, men dessa utsläpp går att minska. Oavsett om du arbetar med planering, inköp, tillagning eller servering kan du bidra till goda och hälsosamma måltider med låg klimatpåverkan. Börja med att titta på introduktionsfilmen!

Så här går det till

Paul Svensson: Kock och krögare

